

Interventie: een goed teamgesprek over samenwerking

Doel = preventie

Door regelmatig dit gesprek te voeren als 'apk' van het team, help je sociaal onveilige dynamieken te voorkomen.

Toelichting

Vaak gaat werkoverleg alleen over de inhoud van het werk, zoals roosters, bezetting, cliënten, werkafspraken etc. We komen vaak niet toe aan het bespreken van de samenwerking en de sfeer, terwijl dat juist wel het fundament is waarop al het andere rust. Deze werkvorm is een laagdrempelige manier om de samenwerking regelmatig kort te bespreken.

Opbrengst

Je creëert hiermee een nieuw 'normaal' om de samenwerking op een simpele en veilige manier bespreekbaar te maken.

Hieronder 2 werkvormen om met je team te gebruiken.

Werkvorm 1: Kwartaal APK

De eerste is wat langer, die werkt goed voor teams die weinig aandacht besteden aan hun teamdynamiek. Doe dit ieder kwartaal een keer, en het wordt steeds normaler. De veiligheid is er dan eigenlijk al.

Werkvorm 2: Wekelijkse APK

De tweede werkvorm is in essentie dezelfde, maar een stuk sneller en korter. Deze zouden we toepassen als een team al meer gewend is om te praten over hun teamdynamiek.

Werkvorm 1 en 2 versterken elkaar en kun je ook tegelijkertijd inzetten.

Benodigheden

- Met elkaar fysiek aanwezig zijn, liefst niet online
- Een flipover met wat stiften

- Post-its met pennen
- Een moodmeter zoals hieronder (online zijn versies te vinden die je kunt aanpassen aan jouw organisatie)

Voordat je begint leg je de spelregels uit

- We oordelen niet over elkaars inbreng.
- We luisteren geïnteresseerd naar elkaars inbreng.
- Niemand hoeft zijn inbreng te verdedigen.
- We noemen geen individuen, het gaat over teamsamenwerking en onze interactiepatronen.

WERKVORM 1: Kwartaal APK

Tijdsinvestering: Dit duurt ongeveer maximaal 1 - 1,5 uur, afhankelijk van de grootte van je team. Je doet dit ieder kwartaal.

Stap 1. Hoe is het met ons team? (ongeveer 15 a 20 minuten)

Check-in bij de moodmeter

VRAAG: “Welke kleur op de Mood Meter past bij hoe jij onze samenwerking de afgelopen tijd hebt ervaren?”

- Afhankelijk van de grootte van je team, kan iedereen op een post-it zijn naam schrijven en deze plakken op de moodmeter. Alternatief is dat ze onthouden welke emotie ze kiezen.
- Bespreek kort waar iedereen de post-it geplakt heeft.
- Hoe zit iedereen erin?
- Herkennen we het van elkaar?

2. Wat gaat er goed, loopt er vlot? (ongeveer 15 minuten)

Pak een flipover, en schrijf bovenaan 'blijven doen'

De kernvraag is:

"Wat wil je dat we vooral blijven doen in onze teamsamenwerking, wat ervaar je als goed en prettig?"

- Iedereen krijgt de gelegenheid om op een post-it zijn/haar antwoord te schrijven.
- Als mensen dit willen delen, plakken ze hem op de flipover.
- Om de beurt kunnen ze hun antwoord toelichten.

3. Wat moeten we nog aanpakken, wat moet anders?? (ongeveer 15 minuten)

Pak een flipover, en schrijf bovenaan 'aanpakken'

De kernvraag is:

"Wat moeten/kunnen we nog beter doen, uitspreken of anders aanpakken?"

Een vervolgvraag kan ook zijn in het gesprek: "Is er iets dat we vermijden en toch nodig is?"

- Iedereen krijgt de gelegenheid om op een post-it zijn/haar antwoord te schrijven.
- Als mensen dit willen delen, plakken ze hem op de flipover.
- Om de beurt kunnen ze hun antwoord toelichten.

Mocht er bij deze stap een issue opkomen, wat specifiek gaat over twee teamleden bijvoorbeeld, dan kunnen ze op dat moment met elkaar afspreken daarover een koffieafspraak in te plannen.

4. Wat spreken we af voor de komende tijd?

Pak een flipover, en schrijf bovenaan 'wat spreken we af met elkaar?'

Richt je op concrete vervolgafspraken, al is het klein.

"Wat wil jij bijdragen om het beter te maken?"

"Wat kunnen we anders proberen?"

- Iedereen krijgt de gelegenheid om op een post-it zijn/haar antwoord te schrijven.
- Als mensen dit willen delen, plakken ze hem op de flipover.
- Om de beurt kunnen ze hun antwoord toelichten.

Vervolg:

- Zien we veel antwoorden die op elkaar lijken? Dan kan dat tot 1 afspraak leiden.
- Zijn er teveel dingen die ze willen afspreken? Pak dan een vel stickers, en laat ze een sticker plakken bij de belangrijkste. Zo prioriteren ze.
- Maak een rondje met de vraag: 'doe je mee?' om persoonlijk commitment te krijgen.

WERKVORM 2: Wekelijkse APK

Tijdinvestering: wekelijks 15 minuten

(ideaal aan het begin of einde van de week)

1. Intro (1 min)

“We nemen 15 minuten om te kijken hoe het gaat met onze samenwerking. Wat loopt lekker? En wat vraagt aandacht?”

2. Individueel (3 min)

Iedereen schrijft:

- 1 groene post-it: Wat ging goed in onze samenwerking deze week?
- 1 oranje post-it: Wat verdient aandacht of verbetering?

Houd dit kort & concreet, bijvoorbeeld:

“We hielpen elkaar goed met de deadline.”

“We luisterden niet goed uit bij het overleg.”

3. Plakken & lezen (2 min)

Iedereen plakt de post-its op het bord (je maakt twee kolommen: Gaat goed / Aandacht). De groep leest mee.

4. Kort gesprek (5–7 min)

Bespreek samen:

- Wat valt op?
- Wat willen we behouden?
- Wat kunnen we verbeteren?

5. Sluit af met (5-7 minuten)

“Welke kleine stap nemen we mee naar volgende week?”

N.B. Dit kan een lange sessie worden, als alles een groot gesprek wordt. Probeer spreektijd eerlijk te verdelen, en instrueer mensen om to the point te komen. Je kunt hiervoor zelf een zandloper gebruiken. Zo wordt kort spreken een gimmick, en voelen mensen zich niet ongehoord.

Zit er veel wat besproken moet worden, noteer de dingen dan voor de kwartaalflap.

EXTRA WERKVORM: Complimentencarroussel

Doel: Erkenning geven én ontvangen in het team. Versterkt vertrouwen, samenwerking en positieve groepsdynamiek.

Duur: Ongeveer 20–30 minuten

Vorm: Staand in een cirkel, ieder met een A4 op z'n rug waarop teamleden een compliment schrijven.

Nodig:

- schilderstape
- A4 papier, voldoende voor het gehele team
- stiften die niet doorlekken in het papier

Stap 1: Voorbereiding

- Geef elke deelnemer een A4-vel, plakband en stift.
- Laat ze hun naam bovenaan schrijven.
- Bevestig het vel op ieders rug.

Stap 2: Leg de groep uit: wat is een goed compliment?

Een goed compliment is:

1. Oprecht – je meent het echt.
2. Concreet – je noemt wat iemand doet of hoe iemand is.
3. Specifiek – je verwijst naar iets herkenbaars of een voorbeeld.

Voorbeelden van goede complimenten zijn:

- “Ik waardeer hoe je altijd rust bewaart als het spannend wordt.”
- “Je stelt vragen die ons echt verder helpen.”
- “Dankzij jouw scherpe blik hebben we steeds focus.”

Vermijd inbreng zoals:

- Te algemeen: “Je bent leuk.”
- Te vaag: “Je bent een topper.”
- Grappen of ironie: dit is een serieus moment van waardering.

Stap 3: De carroussel

Duur: 10–15 minuten schrijven.

- Iedereen staat in een ruime kring.
- In stilte loopt men rond en schrijft één compliment op iemands rug.
- Blijf in beweging zodat iedereen op zoveel mogelijk ruggen iets schrijft.
- Als iemand niets weet? Sla die dan even over, maar probeer terug te keren.

Stap 4: Wow!

Iedereen haalt zijn A4 van de rug en leest de complimenten stil voor zichzelf.

Laat daarna (optioneel) een korte uitwisseling doen:

- “Wat raakte je?”
- “Wat verraste je?”
- “Wat wil je vaker horen?”

Sluit af met: “Welk compliment neem jij mee vandaag?”

Vragen of opmerkingen?

Neem gerust contact op met Jay Borger van LeerGewoonte via jay@leergewoonte.nl of 0648820872.

